

FELNŐTTKÉPZÉSI SZAKMAI PROGRAMKÖVETELMÉNY

1. a) A SZAKMAI PROGRAMKÖVETELMÉNY MEGNEVEZÉSE

Gyulladásos bélbetegségek (IBD) speciális ellátója

b) SZAKMAI VÉGZETTSÉG MEGNEVEZÉSE

Gyulladásos bélbetegségek (IBD) speciális ellátója

Szakmai programkövetelmény azonosító száma:	SzPk-00147-16-01 5 03 3 /1
Szakmai programkövetelmény érvényességének kezdete	2016-11-24

2. A SZAKMAI VÉGZETTSÉGGEL MEGSZEREZHETŐ KOMPETENCIÁKKAL

egy adott tevékenység, munkaterületi feladat magasabb szinten gyakorolható

3. A SZAKMAI PROGRAMKÖVETELMÉNY MODULRENDSZERŰ

nem

4. AZ OKJ-BAN SZEREPLŐ AZON SZAKMACSOPORT, AMELYBE A PROGRAMKÖVETELMÉNY BESOROLHATÓ

1 - Egészségügy

5. AZ EKKR-HEZ KAPCSOLÓDÓ MAGYAR KÉPESÍTÉSI KERETRENDSZER SZERINTI SZINTJÉNEK MEGHATÁROZÁSÁRA ÉS BESOROLÁSÁRA VONATKOZÓ MEGJELÖLÉSE

5 - szint

6. A SZAKMAI VÉGZETTSÉG JELLEGÉTŐL FÜGGŐEN A KÉPZÉS MEGKEZDÉSÉHEZ SZÜKSÉGES BEMENETI FELTÉTELEK

Iskolai előképzettség

érettségi végzettség

Szakmai előképzettség

a javaslatban szereplő, OKJ szerinti szakmacsoportba tartozó szakképesítés(ek), és pedig

55 725 04 Endoszkópos szakasszisztens, 55 723 02 Csecsemő és gyermekápoló, 55 723 01Ápoló

Egészségügyi alkalmassági követelmények

szükséges, éspedig:

Foglalkozás egészségügyi alkalmasság ápoló munkakörben

Előírt gyakorlati idő

szükséges, éspedig:

2 év gasztroenterológiai profilú osztályon biológiai terápiás kezelések kivitelezésében ápoló munkakörben eltöltött gyakorlat

Egyéb feltételek

nem szükséges

7. A SZAKMAI VÉGZETTSÉGGEL ELLÁTHATÓ LEGJELLEMZŐBB TEVÉKENYSÉG, VAGY MUNKATERÜLET RÖVID LEÍRÁSA

A gyulladásos bélbetegségek (IBD) speciális ellátója az MDT (multi-disciplinary team=több tudományágat átfogó csoport) teljes jogú, véleményformáló és döntéshozó tagja. Munkáját az idült gyulladásos bélbetegségben szenvedők számára kialakított speciális centrumokban végzi, protokollok és kezelési programok alapján, saját professzionális kompetenciája és felelőssége keretében. A gyulladásos bélbetegségek (IBD) speciális ellátója orvosi diagnózis alapján felelős a betegséggel kapcsolatos tényeken alapuló ellátás kijelölésében és biztosításában, a kezelés kiértékelésében, továbbá praktikus információk mellett oktatói és érzelmi támogatást nyújt a betegek számára. Az idült gyulladásos bélbetegségek pathomechanizmusainak, klinikai lefolyásainak ismeretében, felméri a diagnosztikus és terápiás intervenciók indikációit és időzítését. Alkalmazza a diagnosztikus és terápiás eljárásokat, a főbb gyógyszeres és intervenciós opciókat, melyek ajánlottak és alkalmazandók a betegek ellátásában. A betegek ellátása során fokozottan ügyel a betegek szomatikus és mentális gondozására, életminőségük javítására, biztosítja a hatékony, teljes körű ellátást.

8. A SZAKMAI VÉGZETTSÉGGEL BETÖLTHETŐ MUNKAKÖR MEGNEVEZÉSE ÉS BESOROLÁSA

FEOR főcsoport megnevezése	FEOR száma	Foglalkozás megnevezése	A szakmai végzettséggel legjellemzőbben ellátható tevékenység, munkaterület
3. Egyéb felsőfokú vagy középfokú képzettséget igénylő foglalkozások	3311	Ápoló, szakápoló	Gyulladásos bélbetegségek (IBD) speciális ellátója

9. A SZAKMAI VÉGZETTSÉG MEGSZERZÉSÉHEZ SZÜKSÉGES KÉPZÉS KÉPZÉSI FORMÁTÓL FÜGGŐ MINIMÁLIS ÉS MAXIMÁLIS ÓRASZÁMA, ÉS AZ ELMÉLETI ÉS GYAKORLATI IDŐ ARÁNYA

A képzés "Egyéni felkészítés" képzési formában megvalósítható?

Nem releváns

A képzés "Csoportos felkészítés" képzési formában megvalósítható?

Igen

Csoportos felkészítés	Minimum	Maximum
A képzés óraszám	60	120
Elméleti képzés idő aránya (%)	30	
Gyakorlati képzés idő aránya (%)	70	

A képzés "Távoktatás" képzési formában megvalósítható?

Nem releváns

10. SZAKMAI KÖVETELMÉNYEK LEÍRÁSA

A legjellemzőbb tevékenység vagy munkaterület ellátásához szükséges szakmai kompetenciákat leíró szakmai ismeretek, készségek és személyes kompetenciák, társas kompetenciák és módszerkompetenciák tanulási eredmények szerinti leírása

Tudás	Képesség	Attitűd	Felelősség, autonómia
Tisztában van az alapvető erkölcsi és közösségi értékekkel, alapvető állampolgári jogokkal/betegjogokkal és kötelezettségekkel.	Képes a munkáját a kompetenciahatárain belül a jogszabályi keretek között végezni.	A normákat magára nézve kötelezőnek fogadja el. A szakmaetikai szabályokat betartja.	Döntéseit a szakterület jogi, etikai szabályainak figyelembevételével hozza.
Rendelkezik a rizikostatifikáció elvégzéséhez szükséges anatómiai, élettani, kórélettani ismeretekkel. Az elméleti és gyakorlati tudása rendszerbe szerveződik.	Képes a szűrővizsgálatok szakszerű kivitelezésére. Képes felismerni, hogy a terápiával kapcsolatban bármilyen kockázati tényező, kizáró kritérium fenn áll-e.	Elkötelezett a minőségi szakmai munkavégzés iránt. A szakmai professzionalizmus érdekében folyamatosan képzi magát.	Önállóan végzi munkáját, folyamatos önellenőrzés mellett. Felelős a vizsgálatok kiértékeléséért és a betegséggel kapcsolatos tényeken alapuló ellátás kijelöléséért, biztosításáért.
Ismeri a betegelőjegyzés, beteggondozás adminisztratív tervezési, szervezési, lebonyolítási folyamatát.	Képes az ellátási folyamat hatékony megszervezésére.	Megértő. Világosan és érthetően fogalmaz a munkatársakkal és a beteggel való kommunikációja során. Saját munkájával szemben kritikus.	Önálló feladata az előjegyzett/gondozott betegek állapotának követése. Önállóan végzi az átfogó, megalapozó szakmai kérdések végiggondolását, adott források alapján történő kidolgozását. Szakmát megalapozó nézeteket, döntéseket felelősséggel vállal.

Ismeri az edukációs protokollt, rendelkezik a tanácsadás elméleti és gyakorlati ismereteivel.	Képes diétás tanácsot adni a betegeknek, edukálni a medencecsont padlógyakorlat, ürítési technika, szexuális élet terén. Képes támogatást és információt nyújtani a betegek és partnereik részére a gyermekvállalással, terhességgel, szüléssel kapcsolatban.	Folyamatos továbbképzési igény jellemzi. A betegek ellátását-fokozottan ügyelve a betegek szomatikus és mentális gondozására, életminőségük fokozására, biztosítva a hatékony, teljes körű és elérhető ápolást–nagyfokú empátiával és szakértelemmel végzi.	Önállóan biztosítja az elrendelt kezeléseket. Praktikus információk mellett oktatói és érzelmi támogatást biztosít az IBD-s betegek számára a beteg pszichés támogatása, mely nagyobb jelentőséggel bír az IBD-s betegek esetében állapotuk természete miatt.
Felismeri a beteg mentális és szomatikus állapotában bekövetkezett változásokat.	Képes a problémahelyzetek felismerésére, adekvát megoldási javaslatok megfogalmazására és döntéshozatalra.	Képes kritikusan szemlélni és használni a különböző forrásból származó információkat. Empatikusan és segítőkészen viselkedik a beteggel.	Önállóan végzi az betegek állapotának követését. Teljes felelősséggel tartozik az általa vezetett dokumentációért. Felelős a beteg állapotában bekövetkezett változásokra hozott megoldási javaslataiért, döntéseiért.
Tisztában van a Crohn betegség és a Colitis ulcerosa pathomechanizmusaival, a diagnosztikus és terápiás beavatkozások indikációival, időzítéseivel és kivitelezésével.	Fisztulázó IBD-s betegek esetén képes szakszerűen ellátni a gáttájéki intim területet, fokozottan ügyelve a beavatkozást igénylő szövödmények felismerésére.	Nyitott az új megoldások elsajátítása tekintetében. Empatikusan és segítőkész a beteggel.	Munkáját a saját professzionális kompetenciáik és felelősségük keretén belül végzik, protokollok vagy kezelési programoknak megfelelően.
Ismeri a széklettartási képtelenség hatását az egészséggel összefüggő életminőség (Health Related Quality of Life=HRQoL) mérésére vonatkozóan.	A gyulladásos bélbetegséggel kapcsolatos táplálkozási problémák birtokában megfelelő diétás tanácsokkal látja el a betegeket.	Toleráns a beteggel szemben. Motiválja a beteget a diéta betartásában.	Önállóan végzi a betegek állapotának követését, ellátását, a szakorvos által elrendelt kezelések biztosítását és a beteg pszichés támogatását.
Ismeri a diagnosztikus és terápiás eljárásokat. Ismeri az elvégzendő feladattal kapcsolatos szabályokat.	A rendelkezésére álló információk alapján képes szakszerűen kiválasztani a beteg számára legmegfelelőbb ellátást. Képes a folyamatmegvalósítás technikájának továbbfejlesztésére. Képes bekapcsolódni kutatási, fejlesztési projektekbe.	Türelmes a beteggel. Elkötelezett hivatása iránt. Nyitott az együttes erőfeszítésre, közös munkára, elfogadja a kölcsönös függőségi helyzetet. Nyitott az új megoldások elsajátítása vonatkozásában.	Multidiszciplináris team tagjaival együttműködve és önállóan is, felelősséggel végzi munkáját. Egyenrangú partner a szakmai kooperációban.

Ismeri a megfelelő szakemberek elérhetőségét és a szükséges szakorvosi konzultációk megszervezésének módját.	Képes bevonni a serdülő IBD-s beteget a gyermekgyógyászatból a felnőtt ellátásba történő átvezetés formális eljárásába, a helyi átvezetési mintákhoz igazodva, a fiatal fizikális, szociális, oktatási és pszichológiai igényeinek megfelelően.	Döntéseit a szakmaetikai szabályok mellett a beteg igényeinek szem előtt tartásával hozza. Megelőzi az életkori sajátosságból adódható konfliktusokat.	Önállóság és önkontroll jellemzi munkavégzését. A felülvizsgálatot az orvossal együttműködve végzi. Beteg kérdéseire felelősséggel. Praktikus információk mellett oktatói és érzelmi támogatást biztosít az IBD-s betegek számára.
Rendelkezik a biológiai terápiás kezelések kivitelezéséhez szükséges szakmai elméleti és gyakorlati ismeretekkel.	Képes a biológiai terápiás kezelések minden egyes lépcsőfokának szakszerű kivitelezésére és a megfelelő ismeretek átadására.	Nyitott új feladatok elvégzésére.	Az MDT-vel együttműködve alkalmazza a különböző fájdalomcsillapító módszereket.

11. A TERVEZETT KÉPZÉS MUNKAERŐ-PIACI RELEVÁNCIÁJA

Az idült gyulladásos bélbetegség (IBD) rohamosan fejlődő, egyre több embert érintő krónikus megbetegedés, mely ellátása egészségügyi szolgáltató által létrehozott IBD centrumokban történik, ahol megfelelő, hozzáértő és gyakorlott team dolgozik együtt. Ennek a teamnek a tagja a belgyógyász-gasztroenterológus, sebész, patológus, képző szakember és a gyulladásos bélbetegségek (IBD) speciális ellátója. A gyulladásos bélbetegségek (IBD) speciális ellátója a Chron- és a Colitis ulcerosa betegségben szenvedők speciális ellátását végzi az IBD centrumokban, ahol a team együttes tudása és tevékenysége szükséges ahhoz, hogy a betegek megfelelő minőségű, az egészségesekhez hasonló életet tudjanak élni. A gyulladásos bélbetegségek (IBD) speciális ellátója, az ápoló kompetenciáihoz képest, olyan többletcompetenciákkal rendelkezik, melyek egyedüli módon teszik őt kompetensé egy adott tevékenység, munkaterületi feladat magasabb szinten való gyakorlására, a speciális ellátást igénylő betegek szakszerű ellátására. Kutatási eredményeken alapul, hogy az emberek egészségi állapotának javítása a munkaerőpiaci helyzet javulását eredményezheti, mely egyben közösségi cél is. Ezért nagyon fontos, hogy a gyakorlott team kiegészüljön az IBD speciális ellátója személyével, munkakörével, hiszen e szakmailag jól képzett többletcompetenciákkal rendelkező humán erőforrás biztosításával a szakorvosi létszámihiány mellett hatékonyabbá válhatna a betegek gyógykezelése. A páciensnek rövidebb időt kellene kórházi körülmények között tölteni, ezáltal kevesebb lehetne a táppénzes állományban eltöltött napok száma, ami nemzetgazdasági szempontjából is lényeges GDP növekedést eredményezne. A szakember képzés hozzájárul a meglévő humán erőforrás továbbfoglalkoztatásához, a profilbővítés új munkaerő felvételét is szükségessé teszi, mely munkanélküliségi rátát csökkentő tényezőként értékelhető.

12. A SZAKMAI VÉGZETTSÉG MEGSZERZÉSÉT IGAZOLÓ DOKUMENTUM KIADÁSÁNAK FELTÉTELEI

1. a képzés felnőttképzési szerződésben megjelölt óraszámának hetven százalékán való részvétel, és
2. a szakmai záró beszámoló sikeres teljesítése